

КҮНДҮ ААБААЧЧЫЛАРЫБЫТЫН ХАҢЫАККЫТ ТОХСУС ТЫҢЫЫНЧА НҮӨМЭРЭ ТАХСЫБЫТЫНАН ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

Нам улуунун хаһыата 1935 сыл алтынньы 6 күнүгөр төрүттэ ситтэ

2002 с.
Тохсунньу

17

күнэ
чэппиэр
№ 5 (9000)

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присуждении гранта

ГРАНТ

Президента Республики Саха (Якутия)
в области средств массовой информации

ПРИСУЖДЕН

редакция газеты "Энсиэли"

Намского улуса

(редактор Касьянов В.Г.)

за наиболее полное освещение

общереспубликанского движения

"Моя Якутия в XXI веке" и доктрины

здорового образа жизни

Президент Республики

Саха (Якутия) *М.Е. Николаев*

12 января 2002 года

г. Якутск

«ЭНСИЭЛИ» - РЕСПУБЛИКА ПРЕЗИДЕНИН ГРАНЫН ХАҢААЙЫНА!

Тохсунньу 12 күнүгөр Дьокуускайга Росийскай Бэчээт күнэ бэлитээн ааста. Манна правительство председателэ В.М. Власов 2001 сыл түмүгүнэн бастыг хаһыаттарга республика Президентин граннарын туттартаата. «Мин Сахаам сирэ — XXI-с үйүбү» уонна «Чөл олох - олохпут түһэ» хамсааһынары сырдатты номинацияга бииги улууспут хаһыата Президент гранын ситистэ. Атын улуустарга Президент граныгар «Олох суола» (Булүү), «Таатта» (Таатта), «Өлүөнэ очуостара» (Ханалас) уонна Өлөнүөк, Амма улуунун хаһыаттара тигистилэр.

Улууспут хаһыатын бу ситиһинтэ үөһэ этиллибит хамсааһынарда улуус дьоно-сэргэтэ көхтөөхтүк кыттыбыттарын, дьоһун ситиһиллэммиттарын туоһута буолар. Ииники да өттүгөр үлэрэ-хамнаска өссө дьоһун түмүктэри ситиһэргэ бары кыахпытын ууруоһун!
«Энсиэли» редакцията

БОЛБӨЙУН:

«ЭНСИЭЛИ» КОНКУРСА

2002 сылга улуус хаһыатын конкурсулар манньк номинациялар киирдилэр:

«2002 сыл бастыг корреспонденна» - бу сыл аайы ингэрлэр сүрүн номинация буолар. Чулуу корреспондент ааты ылар инниттэн хаһыакка утумнаахтык суруйуохха, сыгы проблемнай бошпуростары туруоруохха, баар итэҕэстэри ыйыахха, буолар событиелары сырдатыхаха, редакция сакаастыг матырыйаалларын көмүгөр суруйан киллэриэххэ о.д.а. күүһү-уоһу, дьодуру хаһыат үгүс жанрдарыгар боруобаланыахха наада.

Үс тематическай номинация биллэриллэр:

«Сахам сирэ - XXI үйүбү» девизтээх үтүө дьыалалар хамсааһынары сырдаттыгыга;

«Чөл олох - олохпут түһэ» темага суруйуу иһин;

«Дьэ кэргэн экономикага» рубрикага киллэриллибит матырыйааллар.

Хаһыаныгыгар сэдэхтик көрсүлэр жанрдарга суруйуу иһин;

Очеркага;

Юморга уонна сатирага.

Конкурса кыттар матырыйаалларгытын редакцияга ыттаргытыгар

«Энсиэли» конкурсулар — дьэ бэлиэтиигит. Конкурс түмүгэ 2003 сыл тохсунньу 13 күнүгөр — Россия Бэчээтин күнүгөр тахсар.

Барыллааһын түмүктэр

САҢА ПРЕЗИДЕНТ - В.А. ШТЫРОВ

Тохсунньу 13 күнүгөр буолан ааспыт республика Президентин быыбардарыгар хаттаан куоластааһын барыллааһын түмүктэринэн В.А. Штыров, «АПРОСА» компания президентэ, 59,25% куолаһы ылан бастаата, кини күөн көрсүһээччигэ «САПИ» компания президентэ Ф.С. Тумусов 34,60% куолаһы ылла.

В.А. Штыров 16 улууска баһыйар үгүс куолаһы ылла, оттон кандидат Ф.С. Тумусовка 19 улуус быыбардааччылар куоластарын үксүн биэрдиэр. Ол эрэри В.А. Штыров Дьокуускайга, Нерюнгрига, Алданга, Мирныйга, Ленскэйгэ-быыбардааччы үгүс ахсаана тиксэр өттүгөр лаппа кыайан быыбар түмүктэри кини туһатыгар буолан таарыста. Иккиэнэри утары быы-

бардааччылар 3,89%-ра куоластаата. Онон быыбардар түмүктэринэн республика Президентинэн В.А. Штыров талыллыбытынан аарыллына.

Бииги улууспутугар быыбардааччылар 6613 куоластарын ылан (78,01%) Федот Тумусов бастаата. В.А. Штыровка 1648 быыбардааччы куолаһын биэрэн 19,44%-на тэнгэстэ. Ааспыт быыбардартан уратыта - иккиэнэри утаран 216 куолаас бэриллибит, бу 2,55%-га тэнгэстэ. Быыбар комиссиятын дааннайдарынан Федот Тумусов иһин көбөкөннөр 90,39% куолаһы биэрдиэр. 80-тан тахсалы бырыһыан куолаһы Партизан, Хамаарта, Салбан, II Хомустаах, Хатыг Арыы, Хатырык, Маймаа, Фрун-

зе, Арбын быыбардааччылар эмиз бу кандидака анаатылар. В.А. Штыровка саамай элбэх куолаһы 63,83% Искра дьоно-сэргэтэ биэрдилэр. Салгыы 44,34% куоластарын биэрэн Граф Бизерэги быыбардааччылар Штырову ордордулар. Түбө нэһилиэгэр эмиз кини туһугар 30,41% куолаас бэрилиннэ.

Онон Нам улууспутугар бастакы тур хартынаата хатыланна. Бу республика тыа сиринээри улуустарыгар үгүс тэригэр баар балаһыаньыа. Холубура, ыаллы Уус-Алданга 74,58%, Манга-Хангаласка 69,47%, Горнайга 75,91%, Аммага 66,17%, Тааттага 75,10%, Чураччыга 71,25% куолаас Федот Тумусовка тигистэ.

Бэйэ информ.

(Улуус баһылыгытын муньадыттан бэлиэтээһиннэр)

ИДЬУО личнэй састааба быыбар күн актыбынайдык үлэлээбит. Бу күн бэрээдэги кэһии тахсыбатах. Бырааһынныктыгар уонна быыбарынан сибээстээн ДИД-га тахсы молтох, ол курдук, ааспыт нэдиэлэр икки эрэ тэрилтэ тахсыбыт.

Баһаарынай сулууспа иһитиннэригинэн, быыбар күн барыта этэнгэ ааспыт. Тохсунньу 13 күнүгөр Бөтүнгэ 4 квартиралаах дьэйттэн биер квартирата электропроводкаттан умайа сыспытын эрдэ көрөн тыллаан баһаарынайдар тийэн быһаммыт. Икки баһаарынай чаас үлэһиттэрэ -1 Хомустаахтаагы уонна Көбөкөнөөү штаты сарыйыга түбэһиэхтээхтэр, оччоҕо 19 киһи үлэтэ суох хаалар.

МУ НУ ЖКХ иһитиннэригинэн, быыбар күн улахан саахалта суох ааспыт, улахан авария тахсыбатах. Түбүкэ уоттара арахан саҥа тутуллубут спорстаала тоҕор кутталламыт. ЖКХ-га холбоһуу процеһа бара турар. 183 киһиэхэ бирикээс таһаарыллыбыт, бу үлэ 2-3 күнүнэн түмүктэниэхтээх.

«Дьулуур» фондага билигин да 23 эдэр ыалы кытта дуогабар түһэриллэ илик. 6 мөл. 277 тыһ. солк. суу-

маа дуогабар түһэриллибит. 8336 кв м иннээх олорор дьэ үлэрэ киирбит. Сорох нэһиликтэр үлэрэ киирбит дьэһэригэр отчуоттуу иликтэр, ол хаалгытар тохсунньу 25 күнүгөр дьэри БТИ-ны кытта үлэлэһэн отчуоттаахтарына өссө эһии 9 тыһ. кэригэ кэм дьэ үлэрэ киириэхтээх. Ол курдук, 1 Хомустаахта 2, 2 Хомустаахта 2, Үөдэйгэ 2, Фрунзега 1, Нам селотугар хас да дьэ отчуокка киирэ иликтэр.

Улуус муньаһын председателэ Н.Н. Баишев иһитиннэригинэн, икки нэһиликтэ - Үөдэйгэ уонна Хамаартага депутат талыллыбыт. Улуус муньаһа ааспыт сыл устата 68 араас бошпуроһу көрбүт.

Тохсунньу-олууну ыйдарга ветераннар муньахтара, предпринимателлэргэ төгүрүк остуол, улуус коллегията о.д.а. мероприятиялар буолуохтара. Коллегияга үөрэхтээһин 5 сыллаах сайдыыта көрүлүөхтээх, 2001-03 сс. улуус социальнай-экономическай сайдыытыгар эһии былаан оҥоһуллуохтара. Былырын кыаллыбатах бошпуростар-телевидениенан 2-с программаны 100 бырыһыан көрдөрүү, «Нам» ТРК биэриэлэригэр нэһиликтэргэ көрдөрүү үлэлэрэ ыытыллыахтаахтар.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

Ким хайдах саныгырынан БАСТАКЫ ТУҢҮМЭХ ТУГУ КӨРДӨРДӨ?

Эһии, улуус хаһыатын ааҕаччылар, ааспыт сыл ахсыннык 23 күнүгөр Саха Республикатын Президентин быыбарын бастакы турун түмүгүн билэн олорорут. Хомойуох иһин, саха норуотун бэйэтин Президентин талан ылыыга быыбардар быдан иннилэринэ, ахсыннык 13 күнүгөр түмүктэммитэ. Ол 10 сыл устата республика Президентинэн үлэлээн кэлбит М.Е. Николаевы быыбарга кыттар быраабыттан бэйэтин устууутугар күһэйбиттэрэ буолла. Онон быыбарыт Россия Президентэ В.В. Путин Ыйаадынан, Россия Верховнай Суутун Уураадынан, генеральнай прокуратура сөбүлэниэн анааһын курдук буолан таарыста.

Михаил Николаевы утарбыт сүрүн биричиинэлэригэр биердэтиринэн Саха Республикатын Конституциятын 67-с ыстатыйата буолла. Республика парламена - Ил Түмэн Конституция бу ыстатыйа-

тын көннөрбөккө М.Е. Николаевы быыбарга кыттар быраабын быста. Депутаттары барыларын буруйдур сыһа буолуоҕа. Конституция ыстатыйатын уларыгарга 70 куоластан 46 куолаһы ылыахха наада, 24 куолаас утарда да көннөрүү аспат. Оттон манньк көннөрүү парламенга ааспата Ил Түмэн састаабыттан да көстөр этэ. Ол курдук депутатскай корпусунан 4 президентэ кандидат, 2 вице-президентэ кандидаттар турбуттара.

Ордук күөскэ Николаевы утары республика палататын председателлэрэ В.В. Филиппов, И.Д. Чернов, эрдэттэн Президент дуоһунаһыгар бэлэмнэммит Ф.С. Тумусов уонна бэйэбит депутатпыт Е.М. Ларионов үлэлэтилэр. Егор Михайлович Нам быыбардааччылар, киниэхэ депутат мандатын биэрбит дьон, 5500-тэн тахса илик баттааһыны хомуйан Конституция 67-с ыстатыйатын уларытар бошпуроһу туруорсубут-

тарын ылыммата, ол онугар Москванан, Дьокуускайынан М.Е. Николаев регистрациятын уһуларгарга туруулаһан киириэтэ. Онон быыбардар манньк түмүктэммиттэригэр, иһинки дьылыгытын түөрэ эриһиттэригэр Е.М. Ларионов быыбардааччыларын санааларын ылымматааһар, толорботтор депутатскай мандатын ууран биэрэригэр уолдыаста. Ол эрэн Сокуоммутугар депутаты төттөрү ыгыгар балаһыаньыа суох.

Президенти утарар депутаттар бөлөхтөрө бу 67-с ыстатыйанын эрэ муһураммакка республика бастакы Президентэ ыгыгар политикатын утаран тыл сүлүүһүнүн бүтүшүүтүн Николаевы утары туһаайдылар. Ордук атаһын төбөтүттэн ыраады өтүһүтэх «политик» Ф.С. Тумусов үбүлээн таһаарар «Наше время» уонна Россия бэчээккэ министрствотыттан быһаччы «үбүлэнэр» «Туймаада саҥата» хаһыаттар көрүлэтилэр.

(Бүтүүтүн 4 стр. көр)

Кизн туттар дьоммут — биһир дойдубулаахтарбыт

ЛЕНИНГРАДЫ БОСХОЛОСПУТА

1938-1943 сс. Саха сирин үрдүнэн алдырхайдаах уһун уот курааннар, ордук киһи уонна илигини оройуоннар сатыылаабыттара. Ол сааһа Арбын нэһилиэгин сиригэр бастаан Күбдээйи, Энгельс уонна Ворошилов дьон кыра-кыра артыаллар бааллара. Сэрии иһинэ аан бастаан кураан буолан кыайан көрүмүккэлэр Күбдээйи уонна Энгельс аатынан артыаллар холбоһон Энгельс дьон буолбуттара. Онтон сотору Энгельс Ворошиловтын холбоспуттара. Ол иһинэ колхоз председателинэн Бугаев Федот Прокопьевич үлэлээбитэ. Холбоһуу кэбиниттэн Протопопов Николай Николаевич талыллыбыта.

Ити кэмгэ Уус-Алдан ыаллы уонна Чурапчы оройуонун нэһилиэгэригэр хас да артыал дьон кэлэн оттообуттара. Ол курдук оттоон-мастаан, үлэлиин-хамсы олодохторуна 1941 сыл бэс ыйыгар немецкэй фашистар биһиги дойдубуттар - Советскай Союзка соһучу сэриинэн саба түспүттэри иһиллэр. Сэрии иһинээн холбоһуктааһын сыйларыгар 4 кылаас үөрэхтээх Иннокентий Николаевич Арбын нэһилиэгин сэбиэтин секретарынан үлэлиирэ. Онон нэһилиэк туох баар культурнай, хаһаайыстыбаннай үлэтэ, дьаһала киһи кытыгыта суох барбат буолара. 1942 с. бэс ыйыгар Ворошилов колхозка председателлээбит Бугаев Федот Прокопьевич сэриигэ барбыта. Киһини кытары Иванов Иннокентий Николаевичча биригэ бэбиэска кэлбитэ. Киһилэр моторкаан хаһыа да буолан Намга кэлбиттэр. Намга кэлээт ШКМ оскуола олбуоругар тохтообуттара. Опорнай оскуола, таһара дьэтигэр муһунан байыаннай комиссияга көрөн бэрэбиэскэлээн, онон кинионор баран сарсыһыгар сарсыарда Граф Визергэр барааттатан киллэрэн ойордуһунан эрдиллээх этээстээх борохуокка олордон Лена өрүспүтүн өрө өксийөн содуруу дьони айаанаабыттара. «Аара арыларга оттуу сылдьар колхозтаах дьахталлары, ороньоттору уонна өлөрү көрө-көрө ымсыра, айаннын турбунтут. Киһилэр буолларгына быраһаайдаһа, далбаатаһа хаалаллара», — дьээн Иннокентий кэпсир. Вэл дьунтэр арыһыларбыт үттэрин биһирхэй лабаалара кытта тыалга тонхолдууан атаарсарга дьылылара. Ол курдук өрүс баһыгар айаанаан кэлбиттэрэ. Онтон биэрэккэ таһаартаан массыналарга олордон Иркутскайга тымыр суолга адалан поезтар вагоһнарыгар сымээн Читага атаарбыттара.

Онтон Челябинскайга 1942 сыл атырдьах ыйыгар дьэри үөрэтэн баран барыгытын тус-туһунан араартаан фронтга ыталаабыттара. Биһиги арыһах киһини К.К. Рокоссовскай командуюндаах Ленинградскай фронтга, 1067 №-х стр. полкага аралыттар. Министр бастаан санитарнай чааска туттарбыттара.

Дьэ онон кэлээт да аан бастаан уот сэри кутаагыгар түбэспиниһит. Икки өттүттөн алдырхайдаах ытыалаһыны. Үөһэттөн самолеттар бумбалаһылар, аллара артиллерия тыһа, киһи эрэ дойдубулаах курдук! Бу алдырхайдаах снарядтан, буудуулааттан тыһнаах ордор саарбах буолуо дьээн санаа төбөүттэн арах-

пат буолара. Икки өттүттэн киһи бөрө өлөр да бааһыгар да быһылаада. Биһиги санитардар аам-быдаан хара буруо быһынан сымдыан бааһырыт дьону булан санитарнай пууннарга плащ-палаткага уура-уура ууну, бадарааны ортотунан таһарбыт. Ол иһэн аттыбытыгар снаряд түстэһинэ сиргэ хаптайарбыт. Улаханнык кооппут саға саянарбыт», — дьээн Иннокентий кэпсир. Бастаан кэлээт хас да күннээх түүн маньык будуулаһа түбөһөн өлө сыспыһыт. Сымдынар да утуулар да, түптээн аһылар да түгэн көстүбэт этэ. Киһини соһон иһэн снаряд дуу, бумба дуу түспүт хаспар дэһгэ түһэн кыратык сымдыанан ыларбыт. Ардыгар күдүк аһа сире булан аспытын-хааһыбытын адалан биэрэллэрэ. Аспыт мөлтөх этэ да, хата өлбүт дьон хаа-

һыларын сэһэн сирин топсүт курдук буоларбыт. Уопсүттээх кырдыаҥа санитардар: «Снаряд урук түспүт эргэ омуһагар кириэр туһата суох, суулла турааччы», — дьээн сэрэтэллэрэ. 1943 с. олунньу ый 21 күнүттэн киһилэри 1066-с стр. полкага көһөрбүттэрэ. Киһи генерал К.А. Мерещев командуюндаах Волховскай фронтга киирэрэ. Иннокентий Николаевич онно пулеметчиһинан аһаммыта. Бу чааска киһи 1944 сыл бэс ыйы 29 күнүгэр дьэри сылдьыбыта. Ол сылдьан 1944 сыл олунньу ыйдаагы биһир улахан кыргыһыга төбөтүгэр бааһырыт, контузияламмыт. Иһиһэ гыһан госпиталга киирэн балаачча уһундук эмтэһэн арыһычча аматыйаатын кытары таһаарбыттар. Тахсан чааһыгар салгы пулеметчиһинан сэриилэһэ сылдьан биһиги Ленинградтаагы, Волховскайдаагы уонна генерал М.М. Попов командуюндаах 2-с Прибалтийскай фронтарбыт немецтэр Ленинград куорат улахан өттүн блокадалаан олодор «Север» дьээн ааттанар хотугу бөлөхтөрүн көмөлөөн 1944 сыл тохсунньу ый 14 күнүттэн улахан охсууну онорор сэриин сагаланаар. Онон эмиэ икки өттүттэн элбэх киһи өлүүлээх ыһырыктаах кыргыһы буолар. Ордук улахан кыргыһы Ройши, Стрельны, Петергоф содуруу өттүнэн, онтон «Старая Русса», «Холм», «Новосокольники» дьээн немецтэр баадалан сытар сүрүн учаастактарынан буолдутаалаабыттара. «Бу улахан кыргыһыларга Ленинград босхоолоһунга сахалартан сир элбэх киһи баар быһылаада да билигин өйбөр кыайан киирбэт» — дьир Иннокентий Николаевич.

Бу кыргыһыга пулеметтуу сытаһына эмискэ хаһас илиитин көхсүн снаряд оскуолката үлгү тэппит. Ону санитардар кэлэн бэрэбэскилээбиттэр. Онтон сотору аны уга илиитин аата суох тарбаһын снаряд оскуолката дуу, эбэтэр бырах буудуу дуу быһа көтөн ааспыт. Иһиһэ гыһан арыһах хонукка эмиз госпиталга сьтан эмтэһэн тахсар. Онон бу биһир уһунуктаах уһун кыргыһы кэмизгэр үстэ бааһырыт. Бу сэриигэ хорсуһук кытыгытын иһин Иванов Иннокентий Николаевич «Кыһыл Сулус» орденынан наһарадалааммыта. Ол кэбиниттэн 2-с Прибалтийскай фронтга 935-с стрелковай батальонга рядовой стрелогунан, онтон самолеттары сууйар, сотор, заправкалыр сулууспада байыаннай аэродромга сулууспалыр. 1944 с. от ыйыттан манна ысқылаат рабочаһынан 1945 сыл алтыннык ыйга дьэри ысқылаат сэбиэдиһсийинэн сылдьыбыт. «Онон аэродромга сулууспалыр буолуохпунтан ас-танас өттүнэн хааччылыһым лаһта түспүбүтэ. Бу полканы кытары киһи кэпсээһинэн Литванан, Эстониянан, Латвиянан сэриигэ сылдьыһыт.

Онтон 1945 сыл балаһан ыйы 25 күнүгэр ССРС Верховнай Советын Президиумун ыйаарынан демобилизацияланан 1945 с. алтыннык ый 13 күнүгэр ахтылдиһнаах Саха тын сиригэр, Арбыһыгар — бар дьонугар этэһгэ эргиллэн кэлбитэ. Кэдригэр «Ленинград куораты босхоолоһун иһин», «Германияны кыайы иһин» мэтээллэрдээх этэ. Иннокентий Николаевич оччотоогу «Үүнэр Олох» дьээн колхоз араас

үлэтигэр кыттыһыһынан барбыта. Ити колхоз эрдэ ото бүтэн 1946 с. саас Көбөкөһгө холбоспота. Онтон 1947 с. Ворошилов уонна Энгельс ааттарынан колхозтар холбоһонор Ворошилов аатынан колхоһунан хаалдыттара. Онон 1954 с. дьэри председателинэн Потапов Николай Николаевич үлэлээбитэ, онтон 1954-59 сс. Бугаев Василий Никифорович колхоһу салайбыта.

1959 сыллаахха Ворошилов колхоз Көбөкөн нэһилиэгин Коминтерн колхоһу кытта холбоһонор Коммунизм дьээн колхоз буолбуттара. Онон Бугаев В.Н. биригэдиһирдээн баран сотору уурайбыта. Киһи оннонугар биригэдиһиринэн Иванов Иннокентий Николаевич ананан биһир да сыл өрөөбөккө 1976 сыллаахха пенсияга тахсыар дьэри 17 сыл устатыгар үлэлээбитэ. Бу сыллар устатыгар Иннокентий Николаевич (Ачыгыһ уол) Арбын нэһилиэгин сирэ-уота сайдыарыгар, дьонун олоһу тупсарыгар туох баар сатабылын, өйүн-санаатын ууран, таһаарылаахтык үлэлээн Арбыны — Арбын дэппитэ, өрө көтөхпүтэ. Олортон үлэлэрин сүрүн түмүктэригэр быһа тардан билиһиннээр буоллаахха:

Бастакытынан, сүөһү иһитигэр улахан болуомто ууруллара. Ол курдук 1960-65 сс. сылгы аһсаанын 350-450, ыанньык ынах аһсаана 350-360 тиийбитэ. Биһир фураһаантан 1700 кг. үүт ыаммыта. Государствота туттарылар биһир ыччат сүөһү орто ыйааһына 300-330 кг. тиийбитэ.

Иккиннинэн, быһылар Арбын нэһилиэгин дьээн оройуон киһини уонна Дьокуускай куораты кытары сибээстэһэллэригэр, киһи, сүөһү, таһаҥас тиһэллэригэр эрдэттөн ыйы-ыйдаан маһынан элбэх киһи эрдэр хайыык дьээн оччотуно оғостон 10-ча эр бөртөрө Намга дьэри икки суукка, оттон куоракка дьэри 5-6 суукка Улуу Лена өрүһү өрө өксийөн олус эройдээхтик айаанаан сылдьаллар. Төнүүлэригэр сайын сүүрүгү таһнары буолан көтүрүтүбүт буолалара. Ол иһин Иннокентий Николаевич ити сылларга куоракка киирэн чааһынай киһиттэн бастаан «Чайка» дьээн 6 ат кууһтээх уу мотуорун атылаһан 5 тоһа уйуктаах кунгас оччотуно булан нэһилиэк бары наадытыгар туһанан абыраммыттара. Онтон сотору, «ПМК-90» дьээн катеры атылаһаһыттара.

Сүөһүнэн, киһи ити үлэлиир кэмизгэр туорсан нэһилиэккэ дизельнэй 25 ат кууһтээх электростанцияны туттарбыта, телефон, радио олохтооммута, онон нэһилиэк олохтоохторун социальнай-культурнай олохторо балысханьык сайдарыгар толук уурбута.

Төрдүһүнэн, нэһилиэккэ хонтуора, кулууп, үүт собуота, оскуола, медпунт, баанньык, саһыл фермата, сүөһү туура кыстык уонна сайылык хотонуну, уопсай уонна чааһынай олодор дьэһэр, маһыһы уода, объекттар тутуллубуттара.

Василиһинэн, Иннокентий Николаевич саамай улахан ситиһинитинэн, кэскиллээһинөн 60-с сылларга оттуур уонна мэччирэг сирдэрин онотторбута, дуһа-сэки сирдэрин астарбыта, нүөл сирдэри хордорон, кураан сирдэри нүөлсүһүтэ. Бу киһи үйэлэргэ сүһпэт үгүтэ-өһөгө Коммунистическай партиянан, Советскай правительствотон үрдүктүк сыһааламмыта. Ол курдук: Аҕа дойдуну көмүскүүр сэриигэ ылыт «Кыһыл-Сулус», Аҕа дойдуну көмүскүүр сэриин II степеннээх орденын, «Ленинград босхолууру иһин», «Германияны Кыайы иһин» мэтээллэрин таһынан сэриин иһигэр, кэмизгэр уонна кэһингэр уһун уһунуктаах үлэлэрин иһин ылыт «Октябрьскай революция ордена, Аҕа дойдуну көмүскүүр сэриин сылларыгар, В.И. Ленин төрөөбүтэ 100 сыла туоларынан сибээһинэн «Килбиһнээх үлэлэрин иһин» уонна кэһин ылыт элбэх юбилейнай үлэ мэтээллэригэр, үгүс бочуотнай грамоталарынан наһарадалааммыта. Саха АССР Норуотун Хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитин, Нам улуунун бочуоттаах гражданын ааттарынын ылаттаабытынан Иннокентий Николаевич икки ордорго, биэс сизингэрэ, биһир дойдубулаахтара, бар дьээн кизн тутталлара сокуоннай.

Нам улуунун ветераннарын сэбиэтэ киһи өссө да уһунук олодоругар өйөбүл буоларыгар, көрбөт буоллум дьээн наһаа сүөм түспөккэ, өйүнэн-санаатынан, алгыстаах тыһынан тирэх буоларыгар баһарар.

Т. ЗАМЯТИН,
ветераннар улуустары сэбиэттэрин чилиһинэ

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН АНЫГЫ АБАЛААХХА

Өрө эрдэхпиттэн Абалаах бадараана абыраллааһын туһунан хас уон сылга, хас уонна-сүүстэ истэн-истэн баран дьэ быһыл күһүн тутевка кылаһ гыһмытыгар Өлүөнэ өрүс хаайытын саһана баран эмтэһэн келим.

Аллара Вэстээх бөһүөлэгин иһигэр, бэс чагда быһыһыгар олохсуйбут санитарнай балыһа дьээн ааттанар эбит. Турар сирэ табыстаах, өрүһү өһөйөн олодорунан сэргэх. Кизһэ харанча Дьокуускай уота кырылаан көстөр. Онон манна Дьокуускайга сьттык ууран биэрэрдийи чугаһатан көһөрбүттэр эбит дьээн санаа киригэлиир.

Икки тыһынан кэпсэтэн нуучча, саха үлэһиттэрэ (медперсоналлара кытта) ыарыһахха эйээстэрэ бэйэ сиригэр бэйэ дьээн дэтиэх курдуктар. Хааччылыһы өттүнэн (араас прибордарын холбуу ыллахха) содуруу дойдубулар курорттарыттан улахан хаалыһылар суохтар. Арай биһиэхэ итээстэрэ дьээн ис органы ыраастыырга минеральнай уулар суох эбит. Ол баара буоллар биһиги да үчүгэй хааччылыһылаах курортаахпыт дэһиэх эбиһпит.

Төрүкү Өлөчөй олохтооҕо Тит Егорович Сосин дьээн фельдшер Абалаах күөл бадараана уһуох-сүһүөх ыарыһытын уварытар дьэһорудааһын билэн бу күөл үрдүгэр бадараанынан эмтиир грязелечебниһаны олохтообута бу күннэргэ тиһгэ 67 сыл буолбут. Ити 1935 с. эбитэ үһү. Ол күөл үрдүгэр эмтиир күһүһүнэн аар-саарга аатыран ахан 49 сыл устата ньиргиччи үлэли турдаһына 1984 с. кырыны сир ыраада бэрт дьээн киһи-сүөһү тодуруйар сиригэр Аллара Вэстээххэ көһөрөн адалыттар хайы-үйэ 17-с сылыгар барбыт. Тит Сосин бэйэтэ күр сиригэр 1947 сыллаахха дьэри 60 сыл устата олорон ааспыт.

Манна эмтиир биһир сезон 18 күннээх (уруккута 24 күн эбитэ үһү). Ол устатыгар 11 процедураны аһараллар: 7-тэ бадараанга, 4-дэ ууга (ванна) сыты-араллар. Итинтэн атына төлөбүрдээх. Итиннэ инбэлииттэргэ, ветераннарга 50% чөлчөтиллээх. Астара үчүгэй, ас састааба уларыйа турар. Үлэлээбэт киһи ачыктыан барбат нуорма. Режимэ — 8, 13, 18 чаастарга. Грязевый отделениһа киридэххэ бадараан сыта ырахан, хара дьүһүннээх, эккэ сыстан баран арахсыбат ньарай курдук. Туттулар нуормата биһир киһиэхэ 30 кг. ороскуоттанар. Биһирдэ эрэ туттууларын кытта бадарааны үкээбэт күөлүгэр төттөрү утараллар. Ол эмтэнэр бадараамытын кыһын эрэ муус үрдүнэн сылдьан хостуулар үһү. Эт илиһинэн туһунан-хаһынан үлэлээбэтэх, сураһын эрэ истэр киһи «үһү» дьиргэ күһэллэбин. Бу санитарийга кыһынын улахан дьонго 65 миэстэлээх. Сайыһын оғолорго ананан үлэлиир, 75 миэстэһэ. Бу бадараан дьайыһа 8, 9 ый барар үһү. Путевканы заезд (биһир сезон устатын этэллэр) айыи улуустарга 2-лии путевканы ыталаһылар үһү. Эскэ, ол путевкага тиһиһимэтэхтэр 3,5 тыһ. солк. төлөөн эмтэһинээххэ сөп үһү. Манна республика үрдүнэн кэлэн эмтэһэллэр эбит. Мин сылдьарым саһана илин энэртэн Амма-Таатта, Мэнэ, арҕа энэртэн Дьокуускай, Кэбээйи бааллара. Арай Намтан соғотох ыарыһах мин этим. Хоту Тиксииттэн, Хаандыгаттан нуучча сирэйдээхтэр бааллара. Бу дьонтон дьэ төһө туһаныһыт дьэ ыйыталастаһына үгүстэр мин курдук бастакы сырыһылар эбит. Онон түмүк онорор эрдэ этэ. Сорохтор хаһыс да сырыһыларыгар сылдьааччылар (улаханньык ыалдыр өттө) улаханньык туһамматыбыт дэһэллэр. Бэйэм чааспын ыллаһына, хаһыс да процедурага дьэри

сүһүөхтэрим түүһүн сир биһир дьаралыйара. Оттон кэһин улам намыраан испитэ. Билиһнитэ онуук улаханньык нүөлүйэн ыалдыра намыраан абыраммытын ааһынабын. Ол да буоллар ардыгар ыарыһым «манан баарбын» дьээн биллэрэн аһаргыр. Эскэ сезон 24 хонуктаага буоллар туһата улаатыа эбит.

Дьиннээх Абалаах Аллара Вэстээхтэн 90 км. ыраах сытар үһү. Бачча ыраах үчүгэй онгоһуута суох суолга аһардаас бадараан таһыһа сөп онорууһу, ороскуокка таһиһи, эмтиир сьвйствота көбүрүүһү дьээн санааттан кылааһынай врач Филипповтан ыйыһыппар, күһгэ сүһпэт дьир. «Сурах иһиллэр, туһанылыһыт бадарааны төттөрү илдэн иһэн сылайыттарыгар тэлтэрэн сорох суопардар ситэ тиэрпэккэ аара сүкээһэн төһөллөр үһү» дьэбиһпэр быһа-бааччы мэдээһпэт, «оннук баара буолуо» — дьээн сөбүлэһэр. Итинэн буоллаһына сурах оруннаах эбит.

Ханныгын да иһин сүүһүнэн биэрэстэлээх сиргэ хайаан күһгэ (бадараан эмтиир күһгэ) мөлтөөбөккө кэлиһгэй. Үрдүгэр эбитэ буоллар элбэхтик эһинээхпит хаалаһа. Аһы кэлэн бу олохсуйбут санитарийи төттөрү көһөрөр кыаллыбат. Хата ол кэриэтин дьиннээх Абалаах үрдүгэр урукку туугутугар сөргүтэн иккис лечебниһаны олохтоохха баара. Итиччэтигэр ула мээһэгэ таһына, дьон-сэргэ таранан олохсуйуута кэһигэ этэ. Хайа уонна сайыһнары улахан дьон дьардаларын эмтэһэн төһө эрэ абырал буолуо этэ. Итиһгэ баһас санааны уруоһа эрэ кэрэх. Онооғор буолуох улахан туугулары, уон сыл олорут магнайы Президеммит ыһыһытын санаатаһа иккис турар Президент ылсын сөп эбит. Хайа уонна манна Аллара Вэстээххэ уруккута туристическай база тэриллэ сылдьыбыт опыта баар эбит. Оччотугар Аллара Вэстээхтэн, Абалаах күөлүгэр тиһгэ ыт баһа төкүһүгэр асфальт суолун кутан кэбиһтээххэ «икки Абалаах» арда бэртээхэй туристическай маршрут буола түһүөхтээх. Биһиэхэ да айылла араас кэрэ көстүүлэрэ баар ахан. Хайа уонна биһигини тыһыны дойдуну баһылаан олодор омуту көрөөрү тас дойду туристара кырыа да кыһыммытыгар кэлиэ этилэр. Оттон сайыммыт сайынтан ордуктара, мутукчабыт сыта сүрэххэ киирэр сыта содуруу дойдута барбат. Улуу Лена өрүһү кытта билэ таарыһыты турист бөһө тодуоруһуо этилэр. Хаһан баһарар сатаан хайгыр буоллаһа ханньык баһарар мөкү көстүү тупсан көстөөчү. Онон да саныыбын. Мин сүүрбөччэ сыллааһыта муора таһымыттан 2 км. Үрдүккэ турар Армения курордугар сылдьыһыбар экспедициялар буостата суох сирдэрин хайгыһы түһэ-түһэ, курортниктары тула көтө сылдьан, аһардаас хаартыскага да түһэрэн байаллар эбит. Ол фотограф аата-суола хас хаартыска аайы суруллан дьону кытта барсан кизг сиргэ биллэн хаалаллар. Оттон билигин биһиги фотографтарбыт оннооҕу сатыыр буолан тураллар. Тоғо сатамат буолуоҕай киһилэр курдук кэһии түһэ-түһэ дьону тула көтө сылдьан түһэрэхтэр.

Урукку Абалаахха сылдьыбыт дьон кэһиниллэринэн, онон күөл кыгытыһыгар өрө тыга турар минеральнай ууттан иһэн куртахпыт нүөлүйбэт буолта дьиллэр. Эссө, онон күөлтэн чугас баараһай суон тиит турар үһү. Хас да киһи умаһыгар былластан тиһибэт суоннаах, о.д.а. көстүүлэр бааллара чахчы.

Ити курдуктар мин ыра санааларым.

Н. КОКОРЕВ

Багдарын Сүлбэ дэлгэ эгиз дуо: «...Айыргабаттар. Дьин иһигэр ылар буоллахха ити дьон улахан айылыны оҕоһунулар. Ол хайаан да сэтгээх-сэмэлээх буолуора». Маны Президент дуоһунаһыгар кандидаттар Ф. Тумусов, В. Филиппов өйдөөхтөрү дуо? Сорох депутаттар өйдөөбүттэр быһыылаах, ол иһин кандидаттары өйүүр ыгырылыларга депутат дэмлээкэ дуоһунастарын, апаһыларын эрэ суруйбуттар.

Быыбардар бастакы турдарын түмүктэригэр тохтоотоохтоо маньык хартыына көстөр: Быыбарга барыта 382505 быыбардааччы кытынна. Кандидат Штыров 174270 куолаһы ылан 45,6% ылла, оттон Ф. Тумусов 65012 куолаһы ылан 17%-на таарыста. Бизе улахан куораттарга: Алданга, Ленскэйгэ, Мирнэйгэ, Нерюнгрига, Дьокуускайга - 1996 с. кытта тэҥнээтэххэ маньык буолла:

	1996 с.	2001 с.
Быыбардааччы ахсаана	316812	310882
Быыбарга кытынна	174167	200777
	54,96%	64,58%
Штыров В.А.		124147
		61,83%
Тумусов Ф.С.		12730
		6,34%
Атын 29 улуустарга		
Быыбардааччы ахсаана	278054	250684
Быыбарга кытынна	209581	181728
	75,37%	72,49%
Штыров В.А.		50123
		27,58%
Тумусов Ф.С.		52282
		28,77%

БАСТАКЫ ТҮҮМЭХ ТУГУ КӨРДӨРДӨ?

Штыров В.А. 7 улууска 50-тан тахса бырыһыаны ылла, Мирнэйгэ 90,7%, Дьокуускайга 48,9%. Тумусов Ф.С. биэр эрэ улууска - төрөөбүт улуунугар - 67,9% ылла, онтон атыттарга 50%-на тинийбэтэ.

Штыров В.А. биэр улууска - Горнайга 10%-тан арайагы ылла. Оттон Тумусов Ф.С. уон улуустарга уонна куораттарга 10%-тан арайагы ылла.

Нам улуунугар эмиз хаһан да буолбатах быыбар буолла, быыбарга кыттыы хаһан да буолбатах намыһах көрдөрүүтэ - 65,66% -на тэҥнэстэ. Талан ылар кандидата суох буолан «атаарынан» куоластаатылар. Быыбардааччылар 22,71% -ра барыларын утардылар. Барыларын утарбыттар уонна куоластыы калбэтэх-

тэр - быыбардар демократичнайа суох барбыттарын бырачыастааһын туһунта. Инньэ гынан республика Президентин быыбарын бастакы түһүмэҕэ тугу көрдөрдө:

1. Саха Республикага үс улахан лидердэрин сүтэрдэ - М.Е. Николаев президентинэн бүтэ, Штыров В.А. «АПРОСА»-тан барда. Россияга сахаларгаан биэр саамай улахан дуоһунастаах киһибитин В.В. Колмогоровы Москвагаары олигархалар көмөлөрүнэн республиканын тэбистэрин, поруотугар апарытыатын түһэрдилэр.

2. Куораттар олохтоохтору бу быыбарга актыыбынайдык кыттан «кыайыы амтанын» биллилэр. Кэлэр - Ил Түмэн, Госдума быыбардарыгар киһилэр бэрэстэбинитэллэрэ албиһллэрэ буолуо.

Т.Д. РУМЯНЦЕВ.
Нам сэл.

РЕДАКЦИЯТТАН:

Бу матырыйаал редакцияга тохсунньу 4 күнүгэр кирибитэ, ол эрэри улуустаагы быыбар комиссията хаһыат тохсунньу 10 күнүнээҕи нүөмэригэр бэчээт-тэнэрин быыбар туһунан Сокуонга сөп түбэспэтинэн тохтолтута. Ол да буоллар автор быыбардар кэннилериттэн бэчээттиргэ көрдөһүүтүн ыһынан эһиги болгомтобутугар бэчээттибит.

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР ИСКЫН-ЧӨЛГҮН ХАРЫСТАН

2002 сыл тохсунньу 12 күнүгэр «Якутмбель» АО столдирнай сьаагар гр. Уваровский өлүгэ көстүбүт. Бу дьыалага гр. Кайгородов уорбаланаан тутуллубут, 105 ыст. 1 ч. холуобунай дьыала тэриллибит.

Тохсунньу 13 күнүгэр Нам с. Ленскэй уул. дьэитин террасатыттан 10 кг эт уоруллубут.

Урут тэриллибит дьыала арыллыбыт, ол курдук, 2001 с. ахсынны 18 күнүгэр 2 Хомустаах интернаттыттан 3 дьааһык арыы, телевизор, эт уорбут икки Хамаатта олохтооҕу тутулуубут, анаан-минсээ атынан айаанан тийээн уорбуттара биллибит.

Тохсунньу 8-13 күннэригэр итириктээһин иһин 26 киһи, бытархай күлүтээннээһин иһин 4 киһи тутуллубут. ГИБДД салаатынан 25 административнай бороотокул толоруллубут. ДНД-га алмааһы кырыылыыр завод уонна улуспо эрэ тахсыбыттар.

Убаастабыллаах улууспут олохтоохтору!

Бу дьыл тохсунньу 1 күнүгэр Аппааныга Мордовской В.А. дьэилэрэ бүтүннүү уокка былдьанан, 6 киһилээх дьэи кэргэн турар бэйэлэринэн хааллылар. Улууспут амарах сүрэхтээх бар дьонун көмөлөһөрүтүгэр көрдөһөбүт. Көмө оҕорооччулар Хатын Арыы нэһилигин дьаһалтатыгар тиздэргитигэр эбэтэр маньык счекка аһаргытыгар.

ОСБ № 5040 с. Намцы р/с 42301810376190018623/01 Маркова Зинаида Александровна аатыгар.

Намскому педагогическому колледжу на работу срочно требуется сварщик-сантехник. Жильем обеспечиваем.

«Ункүр» к/х ликвидацияга барар, нитэриэстээх тэрилтэлэр 2 ый иһинэн аахсарыт.

Аадырысыт: Модут с., Лесная ул. 13 №-рэ

ГУП «Ас-Уөл» свободно реализует масло сливочное в ассортименте. Обр. по адресу с. Нам, ул. Ленская, 103. Тел. 21-5-61.

Срочно продаю а/м «Жигули» 21,07 цв. белый после кап. ремонта, г.л.п. 1996. Обр. ул. Колмогорова, 10 кв., б.

Биэргэ үөрэммит табаарыспытыгар Гаврильева Надежда Степановна, оболоругар тапталлаах кэргэн, абылара ГАВРИЛЬЕВ Афанасий Афанасьевич соруумардык өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит. 1982 с. 10 «а» кыл. ытыуһа	Модут орто агрооскулатын коллектива педагогическай үлэ ветераныгар Корякина Мария Григорьевна тапталлаах кыһына КОРЯКИНА Туряра Васильевна эдэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит.
«Быткомбинат» ООО коллектива бэйэтин үлэтигэр Гаврильева Надежда Степановна, оболоругар тапталлаах кэргэн, абылара ГАВРИЛЬЕВ Афанасий Афанасьевич хомолтолоохтук өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит.	Биэргэ үөрэммит дэбөрбүт, табаарыспыт ШИШКИН Сергей Сергеевич эдэр сааһыгар күн сириттэн хомолтолоохтук барбытынан иһэтигэр, адытыгар, биэргэ төрөөбүттэригэр, мугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиздэбит. Биэргэ үөрэммит оболоро, кыл. салааһааччыта, табаарыстара
Сэрин, тыыл ветераныгар Иванов Николай Семенович таптыыр кэргэн ИВАНОВА Анастасия Иосифовна өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит. Партизан орто оскулатын коллектива, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтэ	Партизан орто оскулатын үчүтүлүгэр Христофорова Светлана Михайловна күнү таптыыр эбэтэ КОРЯКИНА Анисия Степановна өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит. Партизан орто оскулатын коллектива
Күндү дьүүгэбэр Екатерина Семеновна, кыһыныгар Надежда, күтүлүгэр Афонга тапталлаах сиэнэ, уоллара МАРКОВ Афоня эдэр сааһыгар хомолтолоохтук күн сириттэн барбытынан диринг кутурбаммытын тиздэбит.	Партизан нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ, тыыл ветерана «Дьурул» народнай ансамбль хомолтолоохтуктарыгар Иванов Николай Николаевичка, Людья Васильевнага, оболоругар уонна дьэи кэргэттэригэр, аймахтарыгар тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ ИВАНОВА Анастасия Иосифовна мархаан ыарыһтан өлбүтүнэн диринг кутурбаммытын тиздэбит. «Дьурул» н/а

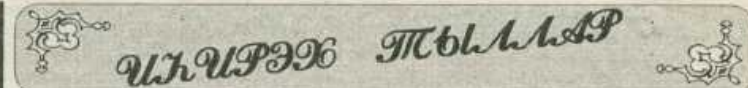

КЭРИЭСТЭБИЛ

Билги таптыыр күндү ийэбит, эбэбит үлэ, тыыл ветерана Новгородова Мария Иннокентьевна күн сириттэн барбыта тохсунньу 17 күнүгэр номуо 40 хонуга буолла. Ийэбит бараксан олус холку, аламаҕай, аһыныгас, үтүө санаалаах, ыраас дууһалаах, кэрэ майгылаах этэ. Күн сирин 1921 с. Кэбээни улуунун Ситтэ нэһилиэгэр арыс оҕолорго ыалга 4-с оҕорон төрөөбүтэ. Кэбээнигэ 7-с кылааһы үөрэнэн бүтэрибитэ. Ситтэҕэ ларекка атыһыттабыта. Оттон кэргэн тахсан Намга көһөн кириэр. 1949 сылтан 1954 сылга дизери эт тутааччынан үтүө суобастаахтык үлэлиир. 1960 сылтан М.К. Аммосов колхозка дояркаан пенсияга тахсыар дьылы үлэлиир, онтон Хатырыкка тубалыһына савитарканын үлэлиир. Үлэлээбит кэмнэригэр хаһан да үлэ ыарахаттарыттан толлубат толорууга, олус ыраас тутуулаах үлэтигинэн биллэр этэ. Онугукатын туһулуур элбэх махтал суруктар, грамоталар биэргэ үлэлээбит дьонноро үтүө санаанан ахталлара билги дууһабытыгар, сүрэхпитигэр үтүө өйдөбүл буолан хаалыара.

Күндү ийэбит, эбэбит бараксан одорон ааспыт олоҕо, үтүө-кэрэп тардыспыт модун күүһэ, үлэ-бэриһилээҕэ, дьонно-сэргэ-амарах сыһыана, үтүө санаатын, сүбэтин хаһан да умнуохтук суоҕа, сырдык өйдөбүл буолан хаалыара.

Кыргыттар, күтүөттэр, сизинэрэ, аймахтара

Бытыктабыллаах коллегабытын Модут орто агрооскулатын үчүтүлүгэр **РОЖИНА РОЗАЛИЯ НИКИТИЧНАЯ** үйэ-анардаах үтүө үбүлүөйүнэн - 50 сааскын томточчу туолбут дьоро күнүнүн итинтиктигин эрдэлибит.

Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үтүмэн үгүс үөрүүнү, эдэрдии эй-эс дууһанын, сайаҕас санаарынан салайтаран үөрүү-көтүү аргыстанан уһундук дьоллоохтук олоҕорго, Билигин ыччаты үөрэхтээһингэ ситиниһээтик үлэлииргэр баҕарабыт уонна алгыбыт!

Модут орто агрооскулатын коллектива

Нам улусПО уон сэбиэтэ, бырабыллыһына уонна профкома I Хомустаах хлебопекарнятын пекара **ЛИХАНОВА АНАСТАСИЯ ВЛАСЬЕВНА** үйэ-анардаах 50 сааскын туолар үөрүүлээх юбилейынан коллектив аатыттан итинтиктигин эрдэлибит.

Эн 30-тан тахса сыллар усталарыгар үтүө суобастаахтык, эгикилэ суох Нам улуунун потребкооперациятын сайдытыгар үлэлээбит сэмэй кылааккын үрдүктүк сыаналыбыт.

Эйиэхэ баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, олоххор дьэи кэргэттэригэр дьолу-соргуну, XXI-с үйэҕэ үлэ-үлэ-үлэ үрдүк ситиниһэри!

УлусПО сэбиэтэ, бырабыллыһына уонна профкома

Күндү дьүүгэбитин **МАРФА ИВАНОВНА ШАДРИНА** НИКОЛЬСКАЯ начальнай оскулатын директорун итинтиктигин үөрэх кыһатыгар элбэ-э-э суох үлэлээбит үлэ-үрдүктүк сыаналанан, «СР Үөрэтиритин туйгуна» аат иҕэриллибитин итинтиктигин астынан туран эрдэлибит!

Үлэ-үлэ-үлэ дьулуургуна, айар дьулуургуна, мындыр толкуйгуна үөрэнэччилэриң, төрөппүттэриң, коллегаларың, доҕторун махталларың өрүүтүн ыла тураргар, баай опыттаах үчүтүлүгү буолангың эдэрдэри сүбэлиит-тайа кылаах сыйдыгыгар баҕарабыт! Доруобуйа, дьоллоох буол!

Хамаатта ОО 1974 сыллаах выпускниктара

Убаастабыллаах **НАТАЛЬЯ НИКОЛАЕВНА ПЕРАТОВА** «СР Үөрэтиритин туйгуна» ааты ылыбыкынан ис сүрэхпиттэн эрдэлибит.

Учуутал сыралаах үлэтигэр сылайары билгилээккэ, санаатан сана билгилэри кэнчээри ыччаттаргар иҕэрэн кэлбиккинэ кизин туттабыт. Кырачааннарга иккис ийэ буолангың тапталгың, миһиһиҥ тылларың анаатын. Эн олоххор оҕолор сырдык мичээрдэрэ куруук күн сарданатынан сандаардынар!

Тулаһыыр дьонун, истиг сыһыаннара Эйиэхэ күүс-көмө, өйөбүл буоллуннар дьин алгыбыт. Үтүө-мааны баҕа санаалар Эн дьэи кэргэнгиң өрүү арыаллаатынар.

Потаповтар дьэи кэргэттэрэ

Күндүтүк саныыр арабытын, эһэбитин үлэ, тыыл ветераны Модут нэһилиэгин олохтооҕун **ТИХОНОВ ИВАН НИКОЛОВИЧ** 75 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүгүн иһирэх тылынан итинтиктигин эрдэлибит!

Саамай чугас күндү киһибитигэр уйгу-бийаан олоҕу, үтүмэн үөрүүнү уонна кытаанах доруобуйаны баҕарабыт.

Кырдыры-ыалдыры билгилээккэ биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныын, сүбэ-амаҥ, мугура биллибэт көмө, сылаас тапталың иһин барда махталбытын этэбит.

Кыргыттарың, күтүөттэриң, сизинэриң

Убаастабыллаах коллегабытын Көбөкөнөөҕү сбербаан филиалыгар контролердаабыт **МАРИЯ ИВАНОВНА СОЛОВЬЕВНА** үйэ-анардаах үбүлүөйүң бэлиэ күнүнүн итинтиктигин эрдэлибит. Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, уйгу быйаҥнаах, дьол-соргу аргыстаах уһун олоҕу. Санаабыт санааҥ сатанын, баҕарабыт баҕан барыта туоллун. Күн сиригэр үөрүү-көтүү үкээттин дьин алгыс тылгытын аныбыт.

Эрдэни кытта Намнаагы сбербаан коллектива

Убаастабыллаах коллегабытын Намнаагы сбербаан кылаабынай бухгалтерин **МАРИЯ МИХАЙЛОВНА ЗЫРЯНОВА** күн сирин көрбүт кэрэ-бэлиэ күнүнүн, олоҕун бэлиэ-кэрдисэ кэмнэн - үйэ-анардаах үбүлүөйүң итинтиктигин эрдэлибит.

Эйиэхэ ыарыы ыалласпатын, кырдыы кыттыспатын, санааҥ саппа-дырбатын, дьонун-сэргэң, чугас дьонуг сылаас тапталлара, эйэре сыһыаннара Эйиги араҥаччылаатын, куруук үтүө санаа, дьол-соргу арыаллаатын, дьоллоох буол!

Эрдэни кытта Намнаагы сбербаан коллектива

«В ГОСТИ» К ДОЛЖНИКАМ

Первый квартал наступившего года для энергетиков ознаменован НОУ-ХАУ в работе с проблемной группой потребителей тепла и электроэнергии - бытовыми абонентами. Задолженность населения перед энергетиками по прежнему растет. Так, долг горожан и жителей центрального энергорайона за электроэнергию на январь нынешнего года составил 206 млн. руб., тогда как на начало года было 164 млн. рублей. За теплоэнергию население задолжало - 131 млн. рублей. Если взять конкретно Намский улус задолженность населения на конец года составила 7,3 млн. рублей, на начало года задолженность была 6,04 млн. рублей. Задолженность увеличилась на 1,3 млн. рублей.

Это обстоятельство заставило сбытовые службы АК «Якутскэнерго» искать новые методы взаимоотношений с должниками. Так, с 8 января начали проводиться повсеместно рейды по исключению неоплачиваемого потребления, предотвращению хищений тепла и электроэнергии, а также по укреплению платежной дисциплины среди бытовых потребителей. Рейды неслучайно запланированы на первый квартал года - в этот период население потребляет максимальное количество энергоресурсов. В Намском улусе также началась компания по выявлению неплательщиков. Проводятся рейды работников Энергосбыта совместно с Намским РЭС. При неоплате электроэнергии более 2-х месяцев насчитывается пеня, абонент отключается от электросети до полного погашения задолженности (включая пеню). Злостным неплательщикам будут приняты жесткие санкции, вплоть до передачи дел в судебные органы.

Намский участок Энергосбыта

РЕДАКТОР В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционнай издательскай система — 21141

Төрүтүн таһаарааччылар: СР Правительствота, Нам улуунун дьаһалтата, редакция коллектива. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну хонтуруолдуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлениетыгар регистрациялыыт нүөмэра — Я 0085.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэит аадырыһын мочу ыйың. Редакциякирибит суруктар төһөрүлүбүттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэдэи биэр буолбит.
“ЭНСИЭЛИ” - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложная ул. 2.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талыһына уонна таһыһына “Энисиэли” хаһыат редакционнай-издательскай систематыгар.
Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бэчээттэнэ, Орджоникидзе ул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лисс.
Индексэ — 54889. Тираһа — 2343
Бэчээккэ илии баттанна — 12.00 ч. 16.01. 2002
Сахааһын №-рэ — 5